

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI XII CÔNG ĐOÀN VIỆT NAM

Nghị quyết Đại hội XII Công đoàn Việt Nam được triển khai trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực có những diễn biến nhanh, phức tạp hơn so với dự báo. Những năm đầu của nhiệm kỳ, các cấp công đoàn triển khai thực hiện Nghị quyết trong điều kiện có nhiều thuận lợi, kinh tế vĩ mô ổn định, lạm phát được kiểm soát, tốc độ tăng trưởng khá. Tuy nhiên, từ đầu năm 2020, đại dịch Covid-19 bùng phát, cùng tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột vũ trang giữa các quốc gia, sự đứt gãy của chuỗi cung ứng toàn cầu, đã ảnh hưởng trực tiếp và toàn diện đến việc làm, thu nhập, đời sống của đoàn viên, người lao động và hoạt động công đoàn.

05 năm qua, số lượng đoàn viên, người lao động tiếp tục tăng¹, chất lượng

¹ Đến cuối năm 2022, số lao động từ 15 tuổi trở lên có việc làm là khoảng 50,5 triệu người tăng 3,71% so với năm 2018; Số lao động làm công hưởng lương là khoảng hơn 26 triệu người, tăng khoảng hơn 2 triệu so với năm 2018.

được nâng lên, có đóng góp trực tiếp, quan trọng vào sự phát triển của đất nước. Số lượng cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập và người lao động trong các doanh nghiệp nhà nước giảm; lao động trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước, lao động khu vực phi chính thức tăng, xuất hiện nhiều hình thức lao động mới. Cùng với những thành tựu phát triển của đất nước, tiền lương, thu nhập, đời sống của đoàn viên, người lao động có bước cải thiện. Ý thức chính trị, tinh thần yêu nước, lòng tin đối với Đảng, Nhà nước của đoàn viên, người lao động tiếp tục được củng cố. Trong khó khăn, nhất là thời gian diễn ra đại dịch Covid-19, đoàn viên, người lao động cả nước đã đoàn kết một lòng, thể hiện và phát huy cao độ phẩm chất tốt đẹp của giai cấp công nhân Việt Nam.

Hoạt động công đoàn và vấn đề việc làm, thu nhập, đời sống của đoàn viên, người lao động tiếp tục nhận được sự quan tâm của Đảng, sự tạo điều kiện thuận lợi của Nhà nước, sự phối hợp chặt chẽ của các tổ chức trong hệ thống chính trị và người sử dụng lao động. Nhiều nghị quyết, kết luận, chỉ thị của Đảng² liên quan đến công nhân, công đoàn được ban hành, đặc biệt là Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị về “Đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới”. Chính sách, pháp luật về lao động, công đoàn tiếp tục được hoàn thiện, nổi bật là Bộ luật Lao động năm 2019 với nhiều quy định mới có lợi cho người lao động.

Tuy nhiên, vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức đặt ra: Trình độ nhận thức, ý thức chính trị, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong làm việc của một bộ phận không nhỏ đoàn viên, người lao động chưa đáp ứng yêu cầu phát triển; tính bền vững của việc làm, sự ổn định của quan hệ lao động và thu nhập của người lao động chưa cao; hạ tầng xã hội, nhất là nhà ở, trường học, cơ sở y tế phục vụ người lao động và gia đình họ còn thiếu, có nơi thiếu trầm trọng; việc tuân thủ pháp luật của một bộ phận người sử dụng lao động chưa nghiêm, ánh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của người lao động, nhất là tình trạng nợ lương, nợ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, chậm dứt hợp đồng lao động trái pháp luật; nhiều doanh nghiệp thiếu đơn hàng, việc triển khai các dự án và giải ngân vốn đầu tư công chậm; đời sống của đoàn viên, người lao động nói chung, nhất là lao động nữ còn nhiều khó khăn, bộc lộ rõ nhất là thời điểm trong và sau đại dịch Covid-19. Khi dịch bệnh được kiềm

² Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27/9/2019 của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị “Về đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới” Chỉ thị số 37-CT/TW ngày 03/9/2019 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ trong tình hình mới; Quy định số 212-QĐ/TW ngày 30/12/2019 của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế cơ quan chuyên trách của Ủy ban MTTQ Tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh, cấp huyện; Thông báo Kết luận số 160-TB/TW ngày 15/01/2020 của Bộ Chính trị về việc tiếp tục thực hiện Kết luận số 62-KL/TW, ngày 08/12/2009 về tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của MTTQ Tỉnh Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; Kết luận số 50-KL/TW ngày 28/2/2023 Về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII “Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”...

soát, một bộ phận người lao động dịch chuyển từ các địa phương có nhiều khu công nghiệp về quê, một bộ phận chuyển từ khu vực có quan hệ lao động sang khu vực không có quan hệ lao động. Xuất hiện tình trạng một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức nghỉ việc, chuyển việc từ khu vực công sang khu vực tư, nhất là trong lĩnh vực y tế, giáo dục. Tiền lương tối thiểu vùng và tiền lương cơ sở không tăng trong nhiều năm. Việc chậm cải cách tiền lương theo Nghị quyết 27-NQ/TW ngày 21/5/2018³ vì lý do khách quan cùng chủ trương thực hiện tinh giản biên chế, sắp xếp lại bộ máy trong khu vực hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập gây tâm trạng băn khoăn trong một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức, người lao động. Tình trạng tiêu cực, tham nhũng, làm trái các quy định gây thiệt hại nghiêm trọng đến tài sản và uy tín của Đảng, Nhà nước tác động, ảnh hưởng đến tâm tư, tình cảm, tinh thần làm việc của một bộ phận đoàn viên, người lao động.

Trong bối cảnh đó, Công đoàn Việt Nam tiếp tục đổi mới về tổ chức, nội dung, phương thức hoạt động để thích ứng linh hoạt với sự thay đổi của tình hình, có nhiều nỗ lực hoàn thành và vượt 10/14 chỉ tiêu của Nghị quyết Đại hội XII Công đoàn Việt Nam đề ra.

1. Những kết quả đạt được

1.1. Nhiệm vụ đại diện bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động đạt kết quả nổi bật, góp phần xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ

Các cấp công đoàn, nhất là Tổng Liên đoàn đã chủ động, tích cực đổi mới và nâng cao chất lượng tham gia xây dựng chính sách, pháp luật liên quan đến người lao động và hoạt động công đoàn⁴; phát hiện, đề xuất nhiều kiến nghị, góp ý xây dựng pháp luật để chăm lo, bảo vệ tốt hơn quyền lợi của người lao động như quyền lựa chọn việc làm, đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động, tiền lương, vấn đề nhà ở, điều kiện làm việc của người lao động, các chính sách hỗ trợ người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19...

Tổ chức công đoàn ngày càng có tiếng nói mạnh mẽ và hiệu quả trong các hội đồng, ủy ban, ban chỉ đạo, các cơ chế dân cử để bảo vệ quyền lợi của người lao động. Trong Hội đồng Tiền lương Quốc gia, Công đoàn đã thể hiện rõ, hiệu quả vai trò đại diện người lao động. Trong 5 năm qua, đề xuất nâng mức lương tối thiểu tăng 25,34%, góp phần cai thiện đời sống đoàn viên, người lao động, thu hẹp

³ Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp.

⁴ Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã tập hợp kiến nghị, phát huy trí tuệ của đông đảo đoàn viên, người lao động, cán bộ công đoàn, ban hành trên 300 văn bản góp ý, kiến nghị, đề xuất với Đảng, Nhà nước về xây dựng cơ chế, chính sách, pháp luật bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động và tổ chức Công đoàn Việt Nam, trong đó, nổi bật là Bộ luật Lao động 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, Luật Thi đua - Khen thưởng, Luật Khám bệnh, chữa bệnh, Luật Bảo hiểm xã hội, Luật Nhà ở; đồng thời, là cơ quan chủ trì triển khai thực hiện dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Công đoàn; Chỉ thị số 16/CT-TTg ngày 14/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ về đảm bảo việc làm bền vững, nâng cao mức sống, cải thiện điều kiện làm việc của công nhân lao động; các chính sách, pháp luật liên quan đến công tác an toàn, vệ sinh lao động, bảo vệ môi trường và phòng, chống đại dịch Covid-19 tại nơi làm việc.

khoảng cách giữa tiền lương tối thiểu và mức sống tối thiểu⁵. Việc phát huy vai trò đội ngũ cán bộ, công chức là đoàn viên công đoàn tham mưu xây dựng và tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật có bước chuyển mới. Công tác nghiên cứu, điều tra, khảo sát, phát hiện vấn đề, lấy ý kiến để tổng hợp, tham mưu, đề xuất sửa đổi, bổ sung kịp thời chính sách, pháp luật được thực hiện nghiêm túc. Hoạt động thông tin, tuyên truyền, tiếp xúc, đối thoại trong xây dựng chính sách, pháp luật được coi trọng. Chương trình Thủ tướng Chính phủ đối thoại với công nhân hàng năm, Diễn đàn Người lao động năm 2023 do Chủ tịch Quốc hội chủ trì, đại biểu Quốc hội tiếp xúc cử tri chuyên đề với công nhân viên chức, lao động, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, người sử dụng lao động đối thoại với đoàn viên, người lao động tạo hiệu ứng tốt, là kênh quan trọng thúc đẩy hoàn thiện chính sách, pháp luật và giám sát việc thực hiện chính sách, pháp luật liên quan đến người lao động và công đoàn.

Các cấp công đoàn tích cực đề xuất với cấp ủy, tham gia với chính quyền, cơ quan chuyên môn cùng cấp trong xây dựng cơ chế, chính sách, quy định, nội quy, quy chế thuộc ngành, địa phương, đơn vị và doanh nghiệp, khẳng định vai trò của tổ chức công đoàn trong đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động.

Công đoàn cơ sở các loại hình chủ động và thể hiện rõ vai trò trong tham gia xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở. Chất lượng hội nghị cán bộ, công chức, viên chức, hội nghị người lao động và đối thoại tại nơi làm việc được nâng lên⁶; tiếp tục phát huy vai trò của Ban Thanh tra nhân dân trong các cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước. Hoạt động thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể trong các doanh nghiệp, đơn vị, nhất là doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước được chú trọng, có nhiều đổi mới⁷, đạt kết quả quan trọng. Trong nhiệm kỳ, đã ký mới 15.832 bản thỏa ước lao động tập thể doanh nghiệp, nâng tổng số thỏa ước lao động tập thể đã ký kết lên 42.550 bản, đạt tỷ lệ 72,12% tổng số doanh nghiệp đã thành lập công đoàn cơ sở (tăng 6,47% so với đầu nhiệm kỳ) trong đó thỏa ước đạt loại B trở lên đạt tỉ lệ 48,2%, tăng 19,6% so với đầu nhiệm kỳ⁸. Vai trò làm chủ của đoàn viên, người lao động tiếp tục được phát huy thông qua tổ chức công đoàn và dân chủ trực tiếp, góp phần tăng cường dân chủ xã hội chủ nghĩa, khẳng định vai trò quan trọng của công đoàn trong quản lý nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội.

⁵ Trong đó: so với năm 2017, năm 2018 tăng 6,45%, năm 2019 tăng 12,03%, năm 2020 tăng 18,25% và năm 2022 tăng 25,34%.

⁶ Có 99,07% đơn vị tổ chức Hội nghị CBCC; 96,99% doanh nghiệp nhà nước và 64,93% doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước tổ chức hội nghị người lao động và các hình thức dân chủ khác theo quy định của pháp luật; có 96,99% doanh nghiệp nhà nước và 67,96% doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước có tổ chức công đoàn tổ chức đối thoại tại nơi làm việc.

⁷ Mô hình thương lượng tập thể nhóm doanh nghiệp thông qua thành lập, tổ chức hoạt động, thống nhất cơ chế đối thoại, thương lượng trong nhóm nòng cốt; mô hình thương lượng tập thể nhóm doanh nghiệp có sự tham gia của đại diện các nhân hàng quốc tế, tổ chức phi chính phủ, (Tổ chức May mặc công bằng – Fairwear, tổ chức Sáng kiến Thương mại bền vững – IDH, Công đoàn Hà Lan – CNV), cơ quan quản lý nhà nước để hỗ trợ, thúc đẩy các bên trong quá trình đối thoại, thương lượng tập thể.

⁸ Đã ký kết 22 bản thỏa ước lao động tập thể nhóm doanh nghiệp với 224 doanh nghiệp, đơn vị tham gia, hơn 119 nghìn người lao động được thụ hưởng.

Hoạt động giáo dục, phổ biến, tư vấn pháp luật tại nơi ở, nơi làm việc của đoàn viên, người lao động, nhất là hoạt động tư vấn trực tuyến được đẩy mạnh⁹; các cấp công đoàn đã tích cực tham gia tố tụng bảo vệ quyền lợi của đoàn viên, người lao động tại Tòa án¹⁰. Việc kiện toàn, sắp xếp lại mô hình tổ chức hoạt động của các trung tâm, văn phòng tư vấn pháp luật được quan tâm thực hiện¹¹, thành lập 2 trung tâm tư vấn và hỗ trợ người lao động¹². Trong bối cảnh các doanh nghiệp, đơn vị nợ lương, nợ bảo hiểm xã hội của người lao động ngày càng tăng do doanh nghiệp khó khăn, các cấp công đoàn đã tích cực đôn đốc, làm việc với người sử dụng lao động; phối hợp tham gia kiểm tra, giám sát, kiến nghị Quốc hội, Chính phủ có giải pháp giảm thiểu tình trạng trên, bảo vệ quyền lợi của người lao động.

Công đoàn tiếp tục phát huy vai trò trong tham gia xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ. Các cấp công đoàn phân công cán bộ bám sát cơ sở, thường xuyên lắng nghe, ghi nhận tâm tư, nguyện vọng của đoàn viên, người lao động, xây dựng đội ngũ công nhân nòng cốt tại các doanh nghiệp, thiết lập các kênh thông tin đa chiều từ cơ sở, tăng cường hoạt động đối thoại ở nhiều cấp, phát hiện sớm và giải quyết kịp thời các tranh chấp hoặc nguy cơ tranh chấp lao động, góp phần giảm 55,3% số cuộc ngừng việc tập thể so với nhiệm kỳ 2013 – 2018¹³.

Công đoàn chủ động đẩy mạnh công tác truyền thông, ứng dụng tiên bộ của công nghệ thông tin để tuyên truyền, huấn luyện về an toàn vệ sinh lao động; tiếp tục phát triển và tăng cường chỉ đạo, nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới an toàn vệ sinh viên¹⁴, đẩy mạnh phong trào quần chúng phát huy sáng kiến, tự cải thiện điều kiện làm việc¹⁵; phối hợp triển khai hiệu quả “Tháng Hành động về an toàn, vệ sinh lao động” hàng năm thu hút sự tham gia, hưởng ứng của đông đảo người lao động, người sử dụng lao động.

Công tác tham gia kiểm tra, thanh tra, giám sát tiếp tục được tăng cường, tập trung vào thực hiện các chính sách về tiền lương, bảo hiểm xã hội, hợp đồng lao động, an toàn vệ sinh lao động. Trong nhiệm kỳ, đã kiểm tra hơn 890 nghìn cuộc, giám sát hơn 166 nghìn cuộc, hơn 27 nghìn người được giải quyết về các chế độ, chính sách với tổng số tiền bồi thường, hỗ trợ là hơn 113 tỷ đồng. Thông qua hoạt động tham gia kiểm tra, thanh tra, giám sát, nhiều hạn chế, bất cập, vi

⁹ Đã thực hiện 333.267 hoạt động tư vấn cho 1.135.199 lượt đoàn viên, người lao động; có hơn 3,6 triệu lượt đoàn viên, người lao động được tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

¹⁰ Công đoàn đã tham gia tố tụng giải quyết tranh chấp lao động tại tòa án cho 12.369 người, hỗ trợ, trong đó tham gia tố tụng bảo vệ tại tòa án cho 7.705 người lao động; đại diện người lao động khởi kiện tranh chấp lao động cá nhân cho 4.664 người, giúp người lao động nhận lại hoặc được bồi thường hơn 64 tỷ đồng.

¹¹ Tính đến tháng 6/2023, cả nước có 76 trung tâm, văn phòng, tổ tư vấn pháp luật trong đó có 12 trung tâm, 45 văn phòng, 29 tổ tư vấn pháp luật, giảm 6 trung tâm, 2 văn phòng so với đầu nhiệm kỳ.

¹² Thành phố Hà Nội, thành phố Hải Phòng; có 9 địa phương đang xây dựng đề án thành lập.

¹³ Giai đoạn 2018 - 2022 cả nước xảy ra 724 cuộc ngừng việc tập thể, giảm 895 cuộc so với nhiệm kỳ trước.

¹⁴ Có 27.111 doanh nghiệp sản xuất kinh doanh thành lập mạng lưới an toàn, vệ sinh viên với tổng số 276.137 an toàn, vệ sinh viên.

¹⁵ Đã có gần 100.000 công trình, sáng kiến, đề tài liên quan đến ATVSLĐ được thực hiện.

phạm trong quá trình thực hiện chính sách, pháp luật được phát hiện, chấn chỉnh, xử lý kịp thời; nhiều kiến nghị sửa đổi, bổ sung chính sách, pháp luật được các cấp công đoàn đề xuất, đồng thời trực tiếp thông tin, hướng dẫn, giải đáp về pháp luật cho cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, góp phần bảo vệ quyền lợi hợp pháp của đoàn viên, người lao động, nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp.

1.2.Tập trung nguồn lực, triển khai nhiều mô hình mới trong chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho đoàn viên, người lao động

Các mô hình chăm lo cho đoàn viên, người lao động tiếp tục được phát triển, hoàn thiện, mang đậm dấu ấn của tổ chức Công đoàn như “Tết Sum vầy”, “Tháng Công nhân” lan tỏa mạnh mẽ, thấm sâu đến cơ sở. Riêng “Tết Sum vầy” trong 5 năm qua có hơn 30 triệu lượt đoàn viên, người lao động được chăm lo với tổng số tiền gần 28 nghìn tỷ đồng. Tháng Công nhân được triển khai cùng Tháng Hành động về an toàn vệ sinh lao động đã tổ chức thăm, động viên, tặng quà hơn 3,8 triệu lượt công nhân, lao động có hoàn cảnh khó khăn, công nhân bị tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp, mắc bệnh hiểm nghèo; tôn vinh, tổ chức tri ân công nhân có nhiều thành tích trong sản xuất kinh doanh với tổng số tiền hàng nghìn tỉ đồng. Chương trình “Mái ấm Công đoàn” giúp gần 14 nghìn người lao động được xây dựng, sửa chữa nhà ở với tổng số tiền hỗ trợ hơn 500 tỉ đồng. Việc nâng cao chất lượng bữa ăn ca trở thành hoạt động thiết thực, thường xuyên của công đoàn cơ sở tại các doanh nghiệp, bước đầu xây dựng mô hình “Bữa ăn công đoàn”¹⁶. Chương trình “Phúc lợi đoàn viên” tiếp tục được mở rộng, định kỳ được rà soát, đánh giá, bổ sung các đối tác mới với những ưu đãi phục vụ trực tiếp lợi ích của đoàn viên, người lao động¹⁷. Hoạt động thăm hỏi, hỗ trợ đoàn viên, người lao động có hoàn cảnh khó khăn, mắc bệnh hiểm nghèo, tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp được duy trì với tổng số tiền hơn 3.600 tỷ đồng.

Công đoàn đã có nhiều giải pháp hỗ trợ người lao động tiếp cận các kênh tín dụng hợp pháp, từng bước nâng cao chất lượng cuộc sống, cải thiện đời sống, điều kiện sinh hoạt, góp phần hạn chế “tín dụng đen” trong đoàn viên, người lao động. Hoạt động hỗ trợ, giải quyết việc làm được triển khai hiệu quả với hệ thống 13 quỹ trợ vốn cho người lao động nghèo tự tạo việc làm, tổ chức tài chính vi mô (CEP), Quỹ quốc gia giải quyết việc làm từ nguồn vốn nhà nước đã giải quyết cho hàng triệu lượt đoàn viên, người lao động vay vốn với số tiền nhiều nghìn tỷ đồng¹⁸. Hệ thống các cơ sở đào tạo, giáo dục nghề nghiệp của tổ

¹⁶ Đến hết năm 2021, thực hiện Nghị quyết 7c/NQ-BCH ngày 25/02/2016 của BCH TLD (khóa XI), có hơn 35 nghìn doanh nghiệp thực hiện giá trị bữa ăn ca cho người lao động với giá trị từ 15 nghìn đồng trở lên, đạt 93,55%. Năm 2022, có hơn 6.300 doanh nghiệp thực hiện thương lượng, đàm thoại tăng giá trị bữa ăn từ 18 nghìn đồng trở lên (theo Kết luận số 03/KL-BCH ngày 18/02/2022 của BCH TLD về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 07c).

¹⁷ Các cấp công đoàn đã ký kết 2.840 bản thỏa thuận hợp tác, trong đó có 20 thỏa thuận cấp Tổng Liên đoàn; có khoảng hơn 6,5 triệu lượt đoàn viên, người lao động được hưởng lợi với tổng số tiền gần 1.400 tỷ đồng.

chức Công đoàn bình quân hàng năm đào tạo, dạy nghề cho hơn 40 nghìn lượt người, góp phần xây dựng nguồn nhân lực có chất lượng, đáp ứng yêu cầu đầy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Bên cạnh các giá trị, lợi ích vật chất, tổ chức công đoàn quan tâm các giải pháp chăm lo, cải thiện đời sống tinh thần, nâng cao sức khỏe cho đoàn viên, người lao động như nghỉ dưỡng, hồi phục sức khỏe, tham quan, nghỉ mát, văn nghệ, thể thao, khám sức khỏe định kỳ, thăm, động viên, chia sẻ, tạo động lực, truyền cảm hứng để người lao động vượt mọi khó khăn, nỗ lực vươn lên trong cuộc sống. Hoạt động chăm lo của các cấp công đoàn nhận được sự quan tâm, ủng hộ của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, nhất là người sử dụng lao động.

Tổng Liên đoàn đã tham mưu đề xuất Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1729/QĐ-TTg ngày 04/11/2020 sửa đổi Quyết định số 655/QĐ-TTg ngày 12/5/2017 phê duyệt Đề án “Đầu tư xây dựng các thiết chế của công đoàn tại các khu công nghiệp, khu chế xuất”, phối hợp với các cơ quan, địa phương, đơn vị tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh việc triển khai xây dựng thiết chế công đoàn tại các khu công nghiệp, khu chế xuất; tích cực nghiên cứu, tham gia đề xuất Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành các cơ chế, chính sách nhằm tháo gỡ các khó khăn về phát triển nhà ở dành cho công nhân, lao động, trực tiếp là Luật Nhà ở (sửa đổi), các luật liên quan như Luật Đất đai (sửa đổi), Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi); Đề án “Đầu tư xây dựng ít nhất 01 triệu căn hộ nhà ở xã hội cho đối tượng thu nhập thấp, công nhân khu công nghiệp giai đoạn 2021 - 2030”.

1.3. Công tác tham gia phòng, chống dịch bệnh Covid-19, đồng hành với đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh để lại nhiều dấu ấn

Tổng Liên đoàn kịp thời quán triệt, cụ thể hóa và ban hành các văn bản, hướng dẫn các cấp công đoàn triển khai các biện pháp phù hợp phòng chống dịch bệnh Covid-19. Tại các ngành, địa phương, đơn vị, doanh nghiệp, công đoàn là thành viên quan trọng, tích cực tham gia ban chỉ đạo, tổ phòng, chống dịch tại cơ sở, nhất là những địa bàn tập trung đông công nhân; tuyên truyền, vận động đoàn viên, người lao động chấp hành nghiêm các quy định phòng, chống dịch, phối hợp triển khai các biện pháp phòng chống dịch tại nơi làm việc, nỗ lực vượt khó, chia sẻ với doanh nghiệp, tổ chức sản xuất an toàn tại doanh nghiệp đủ điều kiện với các mô hình “ba tại chỗ”, “một cung đường, hai điểm đến”; tích cực, chủ động, kiến nghị chính sách, tham gia xây dựng chính sách; phối hợp với các bộ, ngành chức năng và địa phương trong triển khai các chính sách hỗ trợ của Quốc hội, Chính phủ và chính quyền địa phương dành cho người lao động. Công đoàn cơ sở tại các doanh nghiệp đã

¹⁸ Riêng Tổ chức tài chính vi mô CEP, trong 5 năm vừa qua, với số vốn gốc trên 6 nghìn tỷ đồng, đã hỗ trợ và giải quyết cho trên 1,8 triệu lượt đoàn viên, người lao động được vay vốn, đạt doanh số cho vay trên 31 nghìn tỷ đồng, có trên 650 nghìn lượt người lao động trong khu vực kinh tế phi kết cấu được vay vốn từ CEP với doanh số cho vay là hơn 14 nghìn tỷ đồng.

chủ động thương lượng với người sử dụng lao động về phương án tổ chức sản xuất, sử dụng lao động, tạo điều kiện để người lao động đảm bảo, duy trì việc làm, thu nhập, tổ chức cuộc sống gia đình trong thời gian dịch bệnh.

Đội ngũ cán bộ công đoàn các cấp tận tụy, bám sát cơ sở, đi sâu, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, trực tiếp tổ chức, tham gia các hoạt động chăm lo đời sống, hỗ trợ cho công nhân, lao động; tổ chức kịp thời các hoạt động an sinh, hỗ trợ thiết bị y tế giúp người lao động duy trì cuộc sống, an toàn trong dịch bệnh. Nhiều mô hình sáng tạo trong công tác phòng, chống dịch và hỗ trợ đoàn viên, người lao động ra đời, phát huy hiệu quả, được cấp ủy, chính quyền, người lao động, người sử dụng lao động đánh giá cao, thể hiện rõ vai trò của tổ chức công đoàn đồng hành cùng đoàn viên, người lao động, chia sẻ với doanh nghiệp vượt qua khó khăn¹⁹.

Trước tình huống cấp bách và khó khăn chưa từng có của số đông đoàn viên, người lao động, Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã ban hành và tổ chức triển khai 05 gói hỗ trợ với quy mô lớn dành cho đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh; hỗ trợ tăng cường dinh dưỡng, trang thiết bị cho lực lượng y tế, lực lượng tuyến đầu chống dịch, công nhân, lao động tại các doanh nghiệp đang thực hiện “ba tại chỗ”, “một cung đường hai điểm đến”; tặng sổ tiết kiệm công đoàn cho con đoàn viên bị mồ côi do Covid-19... với tổng số tiền hỗ trợ gần 6 nghìn tỷ đồng, có hơn 10 triệu lượt người thụ hưởng. Đồng thời ban hành văn bản về việc lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn đối với các doanh nghiệp gặp khó khăn, miễn đóng đoàn phí công đoàn đối với đoàn viên bị ảnh hưởng do dịch bệnh; phối hợp phát động chương trình “Quỹ Vắc xin phòng chống Covid – 19”, “Vắc xin cho công nhân”, vận động đoàn viên, người lao động đóng góp ủng hộ Chương trình “Triệu phần quà đại đoàn kết tiếp sức đồng bào miền Nam vượt qua đại dịch Covid-19” do Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phát động...; hỗ trợ kinh phí để công đoàn cơ sở tại các địa phương có đồng công nhân phối hợp với doanh nghiệp tổ chức phương tiện đón công nhân, lao động quay lại doanh nghiệp làm việc khi cả nước bước vào giai đoạn hồi phục, ổn định sau khi dịch bệnh được kiểm soát.

Trước tình hình nhiều đoàn viên, người lao động bị giảm giờ làm việc, mất việc làm do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid – 19 và tình hình chính trị - kinh tế thế giới diễn ra từ cuối năm 2022 đến giữa năm 2023, nhằm chia sẻ khó khăn với đoàn viên, người lao động, Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã ban hành Nghị quyết về việc hỗ trợ đoàn viên, người lao động bị giảm thời gian làm việc, chấm dứt hợp đồng lao động do doanh nghiệp bị cắt giảm đơn hàng đến hết năm 2023. Các cấp công đoàn đã chi hỗ trợ cho gần 82 nghìn đoàn viên, người lao

¹⁹ “Tổ An toàn Covid-19”, “Vùng xanh doanh nghiệp”, xe ô tô chuyên chở công nhân; siêu thị 0 đồng; xe buýt siêu thị 0 đồng, Túi an sinh xã hội, Túi thuốc cho F0; Suất cơm nghĩa tình hỗ trợ các hộ khó khăn, lực lượng phòng chống dịch; Mô hình tư vấn sức khỏe phòng ngừa đại dịch Covid-19; Đội tiếp ứng thực phẩm tận nhà cho đoàn viên, người lao động; Đường dây nóng “An sinh công đoàn”; Mô hình đi chợ hộ cho đoàn viên; Mô hình “An toàn phòng chống dịch, an toàn sản xuất”...

động đủ điều kiện với tổng số tiền hỗ trợ là hơn 114 tỷ đồng; dự kiến sẽ có hơn 90 nghìn đoàn viên, người lao động tiếp tục được thụ hưởng các chính sách hỗ trợ với tổng số tiền ước khoảng 145 tỷ đồng.

1.4. Công tác tuyên truyền, vận động, giáo dục có nhiều đổi mới, giúp nâng cao nhận thức và lòng tin của đoàn viên, người lao động, góp phần xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh

Việc tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, nhất là những nội dung liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động có nhiều đổi mới về nội dung và hình thức. Bên cạnh các hình thức tuyên truyền, vận động truyền thống, các cấp công đoàn ứng dụng rộng rãi công nghệ số, đặc biệt là internet và mạng xã hội để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, phổ biến pháp luật, truyền tải thông tin và tăng cường tương tác, chia sẻ, tạo sự gắn kết chặt chẽ giữa đoàn viên, người lao động với tổ chức công đoàn. Theo thống kê chưa đầy đủ, trung bình hàng năm, có trên 12 triệu lượt đoàn viên, người lao động được tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, góp phần nâng cao nhận thức, củng cố niềm tin, trang bị kiến thức, kỹ năng tự bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động.

Hoạt động tuyên truyền nhân các ngày kỷ niệm, sự kiện quan trọng của Đảng, của đất nước, của tổ chức công đoàn²⁰ được tổ chức quy mô, ân tượng, có sức lan tỏa mạnh trong đoàn viên, người lao động. Việc triển khai Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 trong đoàn viên, người lao động được chú trọng, cụ thể hóa tiêu chí cho từng nhóm đối tượng để triển khai thực hiện trong các cấp công đoàn. Sau 5 năm thực hiện, đã xuất hiện hàng vạn tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến; các cấp công đoàn tổ chức tốt hoạt động sơ kết 2 năm thực hiện Kết luận 01-KL/TW, biểu dương, khen thưởng 133 tập thể, cá nhân tiêu biểu cấp Tổng Liên đoàn.

“Tháng Công nhân” hàng năm được triển khai rộng khắp, thường xuyên được đổi mới, hướng về cơ sở với nhiều chương trình, hoạt động thiết thực trong đó có các hoạt động văn hóa thể thao, chăm lo đời sống tinh thần, tri ân người lao động, trở thành điểm nhấn quan trọng trong hoạt động công đoàn²¹, là dịp để tuyên truyền về truyền thống vẻ vang của giai cấp công nhân, tổ chức Công đoàn và tinh thần bất diệt của ngày Quốc tế Lao động 01/5. Chương trình Thủ tướng Chính phủ gặp gỡ, đối thoại với công nhân nhân Tháng Công nhân được duy trì nề nếp, có sức lan tỏa, tạo động lực và truyền cảm hứng mạnh mẽ cho

²⁰ Tổ chức sinh hoạt chính trị sâu rộng trong các cấp công đoàn nhân kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 – 28/7/2019). Tổng Liên đoàn tổ chức trọng thể Lễ kỷ niệm và đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh lần thứ ba; phối hợp tổ chức Hội thảo khoa học “Công đoàn Việt Nam – 90 năm xây dựng và phát triển”.

²¹ Chương trình “Đối thoại tháng 5”, diễn đàn “Công nhân vì doanh nghiệp, doanh nghiệp vì công nhân”, hoạt động “Cảm ơn người lao động”...

công nhân lao động cả nước, góp phần củng cố mối quan hệ giữa Đảng, Nhà nước với giai cấp công nhân, quần chúng lao động.

Công tác truyền thông về tổ chức công đoàn có bước chuyển mạnh, nhất là từ khi triển khai Chương trình số 01/CTr-TLĐ ngày 28/8/2020 của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn về “Đẩy mạnh công tác truyền thông Công đoàn Việt Nam đến năm 2023”. Năng lực triển khai công tác truyền thông của cán bộ công đoàn được nâng lên; việc đa dạng hóa các loại hình, sản phẩm truyền thông được chú trọng. Nhiều chương trình, sự kiện, hoạt động truyền thông có hiệu quả, lan tỏa sâu rộng trong đoàn viên, người lao động và xã hội²², đã quan tâm mời một số văn nghệ sĩ nổi tiếng tham gia các hoạt động truyền thông, góp phần quảng bá hình ảnh của tổ chức công đoàn, từng bước đẩy lùi thông tin xấu độc, xuyên tạc về giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn. Trong nhiệm kỳ, đã triển khai sâu rộng việc học tập, quán triệt, cung cấp thông tin về tình hình, bối cảnh mới, những thách thức đặt ra với tổ chức Công đoàn, tình hình an ninh trong công nhân; việc các tổ chức phản động, phần tử cơ hội chính trị lợi dụng, lôi kéo công nhân thực hiện các hành vi trái pháp luật, ngừng việc tập thể, gây phức tạp an ninh, trật tự xã hội; vạch rõ âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, đối tượng không thiện chí, đồng thời nâng cao cảnh giác cách mạng cho cán bộ, đoàn viên, người lao động trong bối cảnh mới.

Các cấp công đoàn phối hợp chặt chẽ với lực lượng công an đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động tăng cường công tác phòng, chống tội phạm, ma tuý và tệ nạn xã hội trong đoàn viên, người lao động; quan tâm nắm tình hình, phát hiện ngăn chặn âm mưu, hoạt động lôi kéo, kích động công nhân phá hoại của các thế lực thù địch. Công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch được triển khai sâu rộng, đạt kết quả quan trọng, giảm thiểu các hành vi chống phá Công đoàn Việt Nam, chống phá Đảng và chế độ nhà nước ta thông qua tổ chức Công đoàn và giai cấp công nhân.

Hiệu quả chỉ đạo, định hướng, hỗ trợ, tạo điều kiện cho hoạt động cơ quan báo chí, xuất bản công đoàn được nâng lên. Công tác phối hợp tuyên truyền với các cơ quan thông tấn, báo chí trong và ngoài hệ thống công đoàn chuyển biến rõ nét, góp phần nâng cao hiệu quả truyền thông về tổ chức Công đoàn²³. Việc sắp xếp các cơ quan báo chí công đoàn²⁴ được triển khai nghiêm

²² Tổng Liên đoàn đã chỉ đạo thiết lập chuyên trang Công đoàn Việt Nam trên Báo Lao động để cập nhật, phản ánh thông tin hoạt động của 83 liên đoàn lao động địa phương, công đoàn ngành Trung ương và tương đương; triển khai thực hiện Đề án 1298/ĐA-TLĐ ngày 29/6/2018 về “Công đoàn Việt Nam tuyên truyền, vận động công nhân trên mạng xã hội”, hình thành các trang mạng xã hội của các cấp công đoàn kết hợp thông tin trên Công thông tin điện tử Công đoàn Việt Nam, các trang thông tin điện tử của tổ chức công đoàn tại các ngành, địa phương để lan tỏa thông tin đến đoàn viên, người lao động nhất là trong bối cảnh dịch bệnh Covid - 19.

²³ Từ năm 2022, Tổng Liên đoàn triển khai cơ chế đặt hàng, giao nhiệm vụ, đấu thầu thực hiện tuyên truyền nhiệm vụ chính trị của tổ chức Công đoàn trên báo chí, xuất bản phẩm.

²⁴ Theo Quyết định số 362/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025.

túc gắn với nâng cao chất lượng hoạt động.

Công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, người lao động học tập nâng cao trình độ, kỹ năng nghề nghiệp, ý thức chính trị, giác ngộ giai cấp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động tiếp tục được triển khai sâu rộng, xuất hiện một số mô hình thực hiện hiệu quả, đạt được những con số đáng khích lệ²⁵. Các cấp công đoàn tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động học tập suốt đời trong công nhân lao động tại các doanh nghiệp cũng như cán bộ, công chức, viên chức; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động và tổ chức các hoạt động nâng cao trình độ mọi mặt cho đoàn viên, người lao động, góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đóng góp trực tiếp vào nhiệm vụ xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới.

Công tác xây dựng đời sống văn hóa tinh thần, tạo sân chơi lành mạnh trong công nhân lao động, nhất là công nhân, lao động khu công nghiệp, khu chế xuất được chú trọng²⁶. Các cấp công đoàn tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, thể thao, giải trí, kết hợp với tuyên truyền chính sách, pháp luật, thu hút đông đảo đoàn viên, người lao động tham gia. Các thiết chế văn hóa cơ sở được phát huy tối đa, xuất hiện nhiều mô hình, sân chơi lành mạnh, phục vụ người lao động. Tổng Liên đoàn phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam tổ chức chương trình gameshow “Giờ thứ 9+”, giới thiệu hình ảnh người công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, tự tin, sáng tạo, có ước mơ, hoài bão, khát vọng công hiến, tuyên truyền, giáo dục pháp luật, nâng cao bản lĩnh chính trị, giác ngộ giai cấp, tinh thần yêu nước, yêu lao động của công nhân, đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh, bền vững đất nước. Góp phần nâng cao văn hóa đọc cho công nhân, viên chức, lao động đồng thời phản ánh hiện thực đời sống, việc làm, nhu cầu, nguyện vọng của công nhân và hoạt động công đoàn, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp với Hội Nhà văn Việt Nam tổ chức thành công cuộc thi sáng tác văn học về đề tài công nhân – công đoàn giai đoạn 2021 – 2023 với gần 500 tiêu thuyết và truyện ngắn của 312 tác giả, có nhiều tác phẩm có chất lượng, được dư luận đánh giá cao. Giải Vô địch bóng đá công nhân toàn quốc năm 2023 lần đầu tiên được tổ chức nhận được sự quan tâm, ủng hộ của

²⁵ Từng bước thương lượng, đối thoại với người sử dụng lao động hỗ trợ, tạo điều kiện cho công nhân, lao động tham gia học tập nâng cao trình độ; đưa nhiệm vụ này vào nghị quyết hội nghị người lao động hoặc vào thỏa ước lao động tập thể (có 30.433 đơn vị, doanh nghiệp thực hiện); 27.899 đơn vị, doanh nghiệp tổ chức đào tạo nghề cho công nhân, lao động; 15.701 đơn vị, doanh nghiệp tổ chức thi tay nghề, thi thợ giỏi; 18.460 đơn vị, doanh nghiệp phối hợp với người sử dụng lao động tổ chức “Điểm học tập, sinh hoạt văn hóa” phục vụ công nhân; liên kết đào tạo nghề cho công nhân, lao động; vận động người sử dụng lao động thực hiện công thức 1/1, người sử dụng lao động bỏ ra 01 giờ trong giờ làm việc để công nhân, lao động học tập vẫn trả nguyên lương, công nhân, lao động bỏ ra 01 giờ nghỉ của cá nhân để học tập... **Chương trình 75 nghìn sáng kiến vượt khó, phát triển có hơn 4,5 triệu lượt tiếp cận thông tin; “01 triệu sáng kiến nỗ lực vượt khó, sáng tạo, quyết tâm chiến thắng đại dịch Covid – 19” có hơn 10 triệu lượt tiếp cận thông tin.**

²⁶ Các mô hình hiệu quả: “Điểm sinh hoạt văn hóa công nhân”, “Tổ tự quản khu nhà trọ công nhân”, Chương trình “Giờ thứ 9” của LDLD thành phố Hồ Chí Minh; chương trình “Sau giờ thứ 8” của LDLD các tỉnh Bắc Ninh, Bắc Giang, Đồng Nai; mô hình 3V “Vì công nhân lao động, vì tổ chức công đoàn, vì sự phát triển bền vững của doanh nghiệp”, mô hình “Góc văn hóa công nhân” của Công đoàn Khu Kinh tế Nghi Sơn và Công đoàn Các khu CN tỉnh Thanh Hóa...

lãnh đạo Đảng, Nhà nước, cấp ủy, chính quyền địa phương, doanh nghiệp, thu hút sự tham gia tích cực của các cấp công đoàn, công nhân, lao động, tạo sân chơi lành mạnh, góp phần nâng cao sức khỏe, tăng cường sự đoàn kết trong công nhân, lao động.

1.5. Công tác phát triển đoàn viên, xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh, tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị đạt nhiều kết quả

Công tác phát triển đoàn viên công đoàn, thành lập công đoàn cơ sở được tập trung, triển khai bằng nhiều giải pháp mới, đạt kết quả quan trọng. Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn ban hành Kế hoạch phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở đến hết năm 2023; điều chỉnh chỉ tiêu về kết nạp đoàn viên khi tiến hành sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội XII Công đoàn Việt Nam, đảm bảo phù hợp với mục tiêu theo Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị, ban hành chính sách tạo động lực thúc đẩy công tác phát triển đoàn viên, đảng viên và thành lập công đoàn cơ sở. Trong 5 năm qua, đã kết nạp mới 4.460.933 đoàn viên; thành lập 24.320 công đoàn cơ sở. Tính đến tháng 6/2023, cả nước có 11.072.214 đoàn viên và 123.129 công đoàn cơ sở (tăng hơn 1 triệu đoàn viên và giảm 3.000 công đoàn cơ sở so với đầu nhiệm kỳ). Việc xây dựng cơ sở dữ liệu đoàn viên tiếp tục được triển khai với hơn 7,2 triệu đoàn viên có thông tin được cập nhật trên hệ thống.

Công tác xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh, nâng cao chất lượng hoạt động công đoàn các cấp được quan tâm nhất là ở cấp cơ sở. Kết quả đánh giá chất lượng hoạt động công đoàn cơ sở và công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở ngày càng sát thực tế²⁷. Hoạt động của tổ công đoàn trong các loại hình doanh nghiệp có chuyển biến mạnh, hướng đến thực chất, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động công đoàn tại cơ sở.

Công tác sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy, biên chế cơ quan chuyên trách công đoàn các cấp tiếp tục được triển khai quyết liệt theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về "Một số vấn đề tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả" và Quyết định số 212-QĐ/TW ngày 30/12/2019 về "Chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế cơ quan chuyên trách của Ủy ban Mật trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị-xã hội cấp tỉnh, cấp huyện" nhằm tiếp tục tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế, tăng

²⁷ Tỷ lệ CDCS vững mạnh (năm 2019: hoàn thành tốt nhiệm vụ) bình quân hàng năm đạt từ 77% đến trên 84%. Tỷ lệ công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở xếp loại tốt (hoàn thành tốt nhiệm vụ) bình quân hàng năm đạt từ 94% đến 98%; số công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở xếp loại trung bình (hoàn thành nhiệm vụ) có xu hướng tăng lên, không có đơn vị xếp loại yếu hoặc không hoàn thành nhiệm vụ.

cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ của công đoàn trong tình hình mới²⁸.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn các cấp được triển khai đồng bộ, thường xuyên hơn, đạt một số kết quả quan trọng. Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn ban hành Nghị quyết số 03/NQ-BCH ngày 11/01/2019 về công tác cán bộ công đoàn trong tình hình mới và Chương trình 1563/CTr-TLĐ ngày 09/10/2019 xây dựng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở ngoài khu vực nhà nước đủ năng lực, phẩm chất, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã chỉ đạo các giải pháp cụ thể hóa để thực hiện thống nhất, trực tiếp bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ, kỹ năng cho đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở doanh nghiệp có từ 2.500 lao động trở lên và phân cấp đào tạo, bồi dưỡng cho các Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, công đoàn ngành trung ương và tương đương, công đoàn tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn và công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở. Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Tôn Đức Thắng đầu tư xây dựng một số chuyên đề lớn, tổ chức đào tạo, lý luận nghiệp vụ công đoàn cho đội ngũ cán bộ công đoàn, trọng tâm là công đoàn cơ sở. Trong nhiệm kỳ, đã cử đi đào tạo hơn 4.000 lượt cán bộ công đoàn; có hơn 2,2 triệu lượt cán bộ công đoàn được tập huấn, bồi dưỡng về lý luận nghiệp vụ công tác công đoàn (gấp 1,6 lần so với nhiệm kỳ trước), trong đó cán bộ công đoàn cơ sở chiếm hơn 75%.

Công đoàn phối hợp hiệu quả với các cơ quan, ban, ngành chức năng, các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện vai trò giám sát, phản biện xã hội theo Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị; phát huy trí tuệ, trách nhiệm của cán bộ, đoàn viên tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền trong sạch vững mạnh theo Quyết định số 218-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị. Công đoàn tích cực tham mưu với cấp uỷ đảng cùng cấp chuẩn bị, giới thiệu nhân sự cán bộ chủ chốt của tổ chức công đoàn tham gia cấp ủy, đại biểu hội đồng nhân dân các cấp và đại biểu Quốc hội khóa XV; tổ chức đợt sinh hoạt chính trị, tuyên truyền, phổ biến, lấy ý kiến của công nhân, viên chức, lao động tham gia đóng góp ý kiến xây dựng văn kiện đại hội đảng các cấp, văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng với hơn 632 nghìn lượt ý kiến góp ý, trong đó có nhiều ý kiến tâm huyết, sâu sắc, trách nhiệm²⁹. Công đoàn là tổ chức tiên phong trong hệ thống chính trị tích cực tham gia xây dựng, chỉnh đốn và bảo vệ Đảng; đấu tranh phòng chống các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; kiên trì, tăng cường bản chất giai cấp công nhân của Đảng.

²⁸ Ở cơ quan Tổng Liên đoàn: Đã giám được 25 đơn vị đầu mối cấp phòng. Khối các công đoàn ngành Trung ương và tương đương, công đoàn tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn đã giám 01 đầu mối trực thuộc Tổng Liên đoàn và giám 47 ban chuyên trách tham mưu giúp việc (bình quân mỗi đơn vị giám 2,47 đầu mối cấp ban).

²⁹ Tổng Liên đoàn tổ chức 03 hội thảo toàn quốc lấy ý kiến góp ý của các chuyên gia, nhà khoa học, cán bộ công đoàn xây dựng văn kiện Đại hội XIII của Đảng; 01 cuộc thi trực tuyến 2 giai đoạn chào mừng bầu cử đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 với hơn 500 nghìn lượt cán bộ công đoàn, đoàn viên, CNVCLĐ tham gia, hơn 10 nghìn bài viết, hình ảnh tích cực được đăng tải, tuyên truyền trên mạng xã hội.

Các cấp công đoàn tích cực tham gia cải cách hành chính, xây dựng chính sách – pháp luật, tuyên truyền, vận động đoàn viên, người lao động thực hiện chính sách, pháp luật, tham gia xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Chủ động phối hợp với Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị triển khai các hoạt động chăm lo, bảo vệ đoàn viên, hội viên, tạo sức mạnh tổng hợp và nâng cao hiệu quả hoạt động của từng tổ chức, góp phần xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Các cấp công đoàn, đặc biệt là công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở đã triển khai nhiều giải pháp phát hiện, giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng bồi dưỡng, xem xét kết nạp. Từ năm 2018 đến nay, các công đoàn cơ sở đã giới thiệu được hơn 700 nghìn đoàn viên ưu tú (tăng 1,8 lần so với nhiệm kỳ trước), hoàn thành vượt chỉ tiêu của Nghị quyết. Số đoàn viên ưu tú được kết nạp vào Đảng Cộng sản Việt Nam là gần 400 nghìn đoàn viên (tăng 1,4 lần so với nhiệm kỳ trước), trong đó tỉ lệ đoàn viên ưu tú ngoài khu vực nhà nước là hơn 11%. Lần đầu tiên Tổng Liên đoàn tổ chức biểu dương 90 cấp ủy viên là chủ tịch công đoàn cơ sở tiêu biểu nhân kỷ niệm 90 năm Ngày thành lập Đảng.

1.6. Phong trào thi đua yêu nước được triển khai sâu rộng, tiếp tục đổi mới về nội dung, hình thức, bám sát thực tiễn

Các phong trào thi đua yêu nước do công đoàn phát động ngày càng thu hút đông đảo cán bộ, đoàn viên, người lao động tham gia, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của tổ chức công đoàn và phát triển kinh tế - xã hội đất nước. Việc phát động, triển khai các phong trào thi đua có đổi mới, đặc biệt là công tác đôn đốc, kiểm tra, ứng dụng công nghệ thông tin trong đánh giá. Phong trào thi đua “Lao động giỏi, Lao động sáng tạo” tiếp tục phát huy vai trò, nòng cốt trong các phong trào thi đua của tổ chức công đoàn, được các cấp công đoàn cụ thể hóa sát với thực tiễn trong tình hình mới. Giai đoạn 2018-2023, đã có 2.889.318 sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, giải pháp mới mang lại giá trị làm lợi 163.724 tỷ đồng, Tổng Liên đoàn đã tặng thưởng 5.233 Bằng Lao động sáng tạo. Các phong trào thi đua chuyên đề “Giỏi việc nước, đảm việc nhà”, “Xanh- Sạch- Đẹp, Bảo đảm an toàn vệ sinh lao động”, “Văn hóa, thể thao” tiếp tục được đổi mới về cách thức triển khai, sát với điều kiện thực tiễn tại các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp. Phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo, hiệu quả trong hoạt động của tổ chức Công đoàn” được phát động cùng với việc ban hành “Giải thưởng Nguyễn Văn Linh” tạo động lực thúc đẩy đội ngũ cán bộ công đoàn cả nước phát huy trí tuệ, sức sáng tạo và sự tâm huyết, đóng góp cho sự lớn mạnh của tổ chức Công đoàn. Việc phát động Cuộc vận động “Cán bộ, công chức, viên chức nói không với tiêu cực” gắn với phong trào thi đua “Tham mưu giỏi, phục vụ tốt” được cán bộ, công chức, viên chức hưởng ứng tích cực, tăng cường sự tham gia của công đoàn trong tuyên truyền, triển khai các nhiệm vụ cụ thể của chương trình tổng thể cải cách hành chính, góp phần xây dựng nền hành chính dân chủ, chuyên nghiệp, hiện đại, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, có năng lực kiến tạo phát triển, liêm chính, phục vụ nhân dân.

Hưởng ứng lời kêu gọi của đồng chí Tổng Bí thư và phong trào thi đua “Cả nước đoàn kết, chung sức, đồng lòng thi đua phòng, chống và chiến thắng đại dịch Covid-19” do Thủ tướng Chính phủ phát động, tổ chức Công đoàn triển khai phong trào “Công nhân, viên chức, lao động nỗ lực vượt khó, sáng tạo, quyết tâm chiến thắng đại dịch Covid-19”, cụ thể hóa bằng Chương trình “75 nghìn sáng kiến vượt khó, phát triển” và Chương trình “01 triệu sáng kiến, nỗ lực vượt khó, sáng tạo quyết tâm chiến thắng đại dịch Covid-19” với nhiều đổi mới về cách thức, biện pháp thực hiện, nhất là việc ứng dụng công nghệ thông tin, thu hút đông đảo đoàn viên, người lao động trực tiếp tham gia, đã thể hiện vai trò của tổ chức Công đoàn, đóng góp tích cực trong việc phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội.

Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành Nghị quyết chuyên đề về “Đổi mới công tác thi đua, khen thưởng trong công nhân, viên chức, lao động và hoạt động công đoàn”. Nghị quyết được các cấp công đoàn cụ thể hóa một cách sáng tạo, linh hoạt phù hợp với thực tiễn, tập trung hướng tới cơ sở và trực tiếp là đoàn viên, người lao động, đã có nhiều tác động tích cực, góp phần nâng cao hiệu quả các phong trào thi đua. Hoạt động của cụm, khối thi đua công đoàn các cấp ngày càng đi vào nền nếp; việc đánh giá, sơ kết, tổng kết phong trào thi đua được chú trọng.

Công tác khen thưởng có chuyên biến tích cực, ngày càng đi vào thực chất, hướng tới kịp thời, công khai, minh bạch. Tỉ lệ công nhân, lao động trực tiếp được khen thưởng đạt 15%, tăng 3% so với nhiệm kỳ trước. Các hoạt động tôn vinh, nhân rộng điển hình tiên tiến được tăng cường, nâng cao chất lượng, tạo hiệu ứng lan tỏa tích cực và ngày càng sâu rộng. Đại hội Thi đua yêu nước công nhân, viên chức, lao động lần thứ X đã tôn vinh 450 tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến; trao tặng Giải thưởng Nguyễn Đức Cảnh lần thứ IV cho 167 công nhân lao động; các chương trình “Tuyên dương Chủ tịch Công đoàn cơ sở tiêu biểu”, “Vinh quang Việt Nam”, “Bảng xếp hạng doanh nghiệp vì người lao động” đã ghi nhận, khen thưởng hàng trăm tập thể, cá nhân, điển hình tiên tiến có thành tích xuất sắc tiêu biểu.

1.7. Hoạt động nữ công tiếp tục được đổi mới, có chuyển biến tích cực

Các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chương trình, chiến lược của Chính phủ liên quan đến lao động nữ, bình đẳng giới, dân số, gia đình, trẻ em được cụ thể hóa triển khai đến các cấp công đoàn. Tích cực tham gia xây dựng và kiểm tra, giám sát thực hiện chế độ, chính sách, pháp luật, đề xuất, kiến nghị chính sách đặc thù bảo đảm quyền lợi lao động nữ, tập trung vào lĩnh vực việc làm, đời sống, cải thiện điều kiện làm việc, nâng lương, nâng bậc, chế độ thai sản, hỗ trợ nuôi con nhỏ, chăm lo cho con đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19³⁰... Các hoạt động cải thiện điều kiện chăm sóc, nuôi dạy và

³⁰ Các cấp công đoàn đã chủ động phối hợp với cơ quan chức năng tiến hành 36.890 cuộc kiểm tra, giám sát việc thực hiện chế độ, chính sách đối với lao động nữ; tổ chức đối thoại về thực hiện chính sách lao động nữ và các

học tập của con công nhân, viên chức, lao động tiếp tục được triển khai, đặc biệt chính sách về nhà trẻ mẫu giáo cho con công nhân, lao động các khu công nghiệp có chuyển biến tích cực từ nỗ lực của các cấp công đoàn³¹.

Việc thành lập, củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng hoạt động của ban nữ công quần chúng được đẩy mạnh, kết quả thành lập ban nữ công công đoàn cơ sở khu vực nhà nước đạt 100%, khu vực ngoài nhà nước đạt tỷ lệ trên 80% (vượt chỉ tiêu hơn 10%). Hiện nay, cả nước có 78.896 ban nữ công quần chúng, tăng hơn 7.700 ban nữ công quần chúng so với đầu nhiệm kỳ. Các hoạt động chăm lo cho nữ đoàn viên, người lao động, xây dựng gia đình công nhân, viên chức, lao động no ấm, tiến bộ, hạnh phúc như: Biểu dương gia đình công nhân, viên chức, lao động tiêu biểu, mô hình “Sức khỏe của bạn”, “Lễ cưới tập thể”, “Phòng vắt trữ sữa mẹ tại nơi làm việc” “Trại hè cho con công nhân, lao động”, “Tuyên dương con đoàn viên, người lao động học giỏi, rèn luyện tốt” được quan tâm, phát triển nhân rộng³². Phong trào thi đua “Giỏi việc nước, đảm việc nhà” trong nữ đoàn viên, người lao động được đổi mới, bám sát với thực tiễn, nội dung, tiêu chí của phong trào được cụ thể hóa phù hợp với từng khu vực, ngành, nghề, đơn vị, thu hút đông đảo nữ đoàn viên, người lao động tham gia. Hàng năm có trên 95% nữ đoàn viên đăng ký, có trên 92% nữ đoàn viên đạt danh hiệu “Giỏi việc nước, đảm việc nhà”.

Thúc đẩy các giải pháp đảm bảo bình đẳng giới và phòng chống bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em đã tạo sự chuyển biến tích cực, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp công đoàn, công nhân, viên chức, lao động về bình đẳng giới, tạo điều kiện thuận lợi cho nữ công nhân, viên chức, lao động phát triển về mọi mặt, nhất là tỷ lệ nữ tham gia lãnh đạo, quản lý của tổ chức công đoàn tăng lên, góp phần thúc đẩy bình đẳng giới, vì sự tiến bộ phụ nữ. Chương trình phối hợp giữa Tổng Liên đoàn với Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam được các cấp công đoàn tích cực cụ thể hóa, nhiều nội dung quan trọng được lồng ghép với hoạt động nữ công công đoàn đạt hiệu quả cao.

1.8. Hoạt động đối ngoại, hợp tác quốc tế của tổ chức công đoàn được tăng cường, linh hoạt, thích ứng với tình hình mới, theo đúng chủ trương,

vấn đề lao động nữ quan tâm. Ban hành chính sách hỗ trợ trẻ mồ côi là con công nhân lao động do cha/mẹ tử vong vì Covid-19 (Quyết định số 3345/QĐ-TLĐ ngày 11/10/2021) bằng “Số tiết kiệm công đoàn Việt Nam”. Tính đến tháng 2/2023 đã trao 717 số tiết kiệm công đoàn (trong đó 684 số 10 triệu đồng và 33 số 20 triệu đồng)

³¹ Tham mưu đề xuất Đề án 404 của Thủ tướng Chính phủ về “Hỗ trợ phát triển nhóm trẻ độc lập tự thực khu vực khu công nghiệp, khu chế xuất đến 2020”, Chỉ thị số 09/CT-CP ngày 22/5/2015 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh thực hiện các giải pháp giải quyết vấn đề trường, lớp mầm non ở các khu công nghiệp, khu chế xuất. Thúc đẩy tham mưu triển khai thực hiện Nghị định số 105/2020/NĐ-CP ngày 08/9/2020 của Chính phủ về quy định chính sách phát triển giáo dục mầm non; đến nay đã có 50/63 tỉnh, thành phố đã thực hiện chính sách hỗ trợ giáo viên mầm non và chính sách trợ cấp đối với trẻ em mầm non là con công nhân, người lao động làm việc tại khu công nghiệp.

³² Trong nhiệm kỳ, đã có 11.943.671 lượt CNVCLĐ được truyền thông về chăm sóc sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình; 10.849.227 lượt CNVCLĐ được khám sức khỏe định kỳ, khám siêu âm, xét nghiệm tổng quát... theo quy định, trong đó có 5.647.209 lượt lao động nữ được khám chuyên khoa phụ sản; số lao động nữ được hỗ trợ điều trị sau khi khám sức khỏe định kỳ là 583.423 người.; tổng số có có 1.379 phòng vắt, trữ sữa được lắp đặt tại các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp thuộc 9 công đoàn ngành và 46 tỉnh, thành phố trên cả nước.

đường lối đối ngoại, chính sách của Đảng, Nhà nước

Công đoàn Việt Nam đã quán triệt, triển khai nghiêm túc chủ trương, đường lối, chính sách đối ngoại của Đảng, Nhà nước. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý hoạt động đối ngoại được thực hiện thống nhất trong toàn hệ thống theo quy chế quản lý thống nhất hoạt động đối ngoại.

Công đoàn Việt Nam đã chủ động tham gia, đóng góp tích cực trong các diễn đàn quốc tế, các hoạt động công đoàn quốc tế theo cơ chế đa phương³³. Tham gia có trách nhiệm trong thực hiện các nghĩa vụ quốc tế; phát huy được vai trò quan trọng trong Liên hiệp Công đoàn Thế giới. Hiệu quả hợp tác với các tổ chức công đoàn khu vực và quốc tế, Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) và các tổ chức phi chính phủ được nâng cao. Một số công đoàn ngành trung ương tham gia ngày càng sâu vào hoạt động của các công đoàn ngành, nghề quốc tế, nhận được sự đánh giá cao.

Các hoạt động đối ngoại song phương được thực hiện hiệu quả đã góp phần củng cố, duy trì, làm sâu sắc thêm quan hệ hợp tác, hữu nghị, truyền thống với công đoàn các nước, đồng thời từng bước mở rộng quan hệ với các đối tác mới, khôi phục các mối quan hệ bị gián đoạn. Trong nhiệm kỳ đã tổ chức thành công các đoàn cấp cao của Tổng Liên đoàn thăm song phương các đối tác quốc tế; tổ chức đón chu đáo, trang trọng các đoàn đại biểu của các trung tâm công đoàn quốc gia³⁴. Hoạt động trao đổi đoàn ở cấp công đoàn ngành Trung ương, Liên đoàn Lao động các địa phương đóng góp quan trọng vào thành công chung của công tác đối ngoại.

³³ Trong đó, đã tổ chức thành công các đoàn cấp cao của Tổng Liên đoàn tham gia các diễn đàn đa phương quan trọng như: Đại hội Liên hiệp Công đoàn Thế giới (WFTU) lần thứ 18 tại Ý năm 2022, tại Hội nghị đồng chí Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã được tín nhiệm bầu làm Phó Chủ tịch, tiếp tục thể hiện được uy tín, vai trò của Công đoàn Việt Nam trong phong trào công đoàn thế giới; Hội nghị Hội đồng Chủ tịch WFTU lần thứ nhất năm 2023; Đại hội Tổng Công đoàn Quốc tế (ITUC) lần thứ 5 tại Úc năm 2022; Hội nghị Lao động Quốc tế (ILC) do Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) tổ chức tại Thụy Sỹ các năm 2022, 2023; Hội nghị Lao động Quốc tế Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương tại Singapore năm 2022;... Lãnh đạo Tổng Liên đoàn tiếp, làm việc với nhiều tổ chức công đoàn quốc tế, khu vực, các đối tác quốc tế quan trọng, như Tổng giám đốc Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), Giám đốc Văn phòng ILO khu vực châu Á - Thái Bình Dương, Giám đốc Văn phòng ILO tại Hà Nội; đại diện Tổng Công đoàn Quốc tế (ITUC), Mạng lưới công đoàn toàn cầu (UNI) khu vực Châu Á - Thái Bình Dương...

³⁴ Trong đó, đã tổ chức thành công các đoàn cấp cao, như: Đồng chí Chủ tịch Tổng Liên đoàn thăm, làm việc với Trung ương Liên hiệp Công đoàn Lào (LFTU) năm 2019; Trung tâm Những người Lao động Cuba (CTC) năm 2022; Tổng Công đoàn Thụy Điển (LO), Mặt trận Công nhân Chiến đấu Hy Lạp (PAME) và Công đoàn Mô Nam Phi (NUM) trong năm 2023. Các đồng chí Phó Chủ tịch thăm và làm việc với Trung ương Liên hiệp Công đoàn Lào (LFTU) và ký thỏa thuận hợp tác giai đoạn 2023-2028, Tổng Công hội Trung Quốc, Liên hiệp Công đoàn Hàn Quốc (FKTU) và Tổng Công đoàn Áo (OGB) trong năm 2023; Liên hiệp Công đoàn Đức (DGB) năm 2022. Năm 2022 đã tổ chức các hoạt động Kỷ niệm 60 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao, 45 năm ngày ký hiệp ước hữu nghị và hợp tác Việt Nam - Lào và kỷ niệm 55 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Campuchia năm 2022; đón đoàn Chủ tịch Trung ương Liên hiệp Công đoàn Lào vào thăm, làm việc và tổ chức hội nghị sơ kết biên bản ghi nhớ về hợp tác giữa hai bên; đón đoàn Chủ tịch Liên minh Liên hiệp Công đoàn Quốc gia Campuchia (NACC). Năm 2023 đã đón Chủ tịch Trung tâm Những người Lao động Cù Ba, đoàn đại biểu Tổng Liên đoàn Lao động Pháp, đoàn đại biểu Đại hội Công đoàn Singapore... Tổ chức các lớp tập huấn về kỹ năng, kinh nghiệm hoạt động công đoàn cho cán bộ Trung ương Liên hiệp Công đoàn Lào và một số trung tâm công đoàn quốc gia của Campuchia.

Trong giai đoạn ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19, hoạt động đối ngoại Công đoàn Việt Nam đã được triển khai bằng các hình thức linh hoạt, như: tổ chức các cuộc hội đàm trực tuyến cấp cao và hội thảo trực tuyến với Trung ương Liên hiệp Công đoàn Lào, Tổng Công hội Trung Quốc, Công đoàn Thiên chúa giáo Hà Lan, Trung tâm Những người Lao động Cu Ba, Liên hiệp Công đoàn Belarus..., qua đó tiếp tục phát huy hiệu quả trong thúc đẩy, củng cố các quan hệ song phuong.

Công tác vận động, tranh thủ sự ủng hộ, hỗ trợ, hợp tác về kỹ thuật, tài chính, kinh nghiệm của đối tác quốc tế đạt nhiều kết quả, góp phần đổi mới nội dung và phương thức hoạt động công đoàn.

Công tác nghiên cứu về phong trào công nhân và công đoàn quốc tế được quan tâm, có nhiều đề tài nghiên cứu phục vụ các đề án quan trọng. Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn đã ban hành Nghị quyết số 15/NQ-TLĐ ngày 11/02/2022 về Công tác đối ngoại của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới, xác định những vấn đề then chốt trong quan hệ quốc tế, nghiên cứu thí điểm tập hợp, hỗ trợ, bảo vệ quyền lợi của người lao động Việt Nam làm việc hợp pháp tại nước ngoài. Công tác thông tin đối ngoại có chuyển biến tích cực. Công tác tập huấn, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ công đoàn làm công tác đối ngoại được quan tâm với nhiều hình thức đa dạng.

1.9. Công tác quản lý tài chính, tài sản được quan tâm, tạo nguồn lực để thực hiện chức năng, nhiệm vụ của tổ chức Công đoàn

Các cấp công đoàn chủ động từng bước đổi mới công tác tài chính theo định hướng, chú trọng hiệu quả, công khai minh bạch và phù hợp với quy định của pháp luật. Tổng Liên đoàn đã ban hành nhiều văn bản trong lĩnh vực tài chính, đặc biệt là chế độ kế toán hành chính, sự nghiệp áp dụng cho các cấp công đoàn và triển khai mới hệ thống phần mềm kế toán công đoàn trên toàn quốc. Đẩy mạnh nhiều giải pháp quản lý thu kinh phí công đoàn hiệu quả³⁵, thu đoàn phí công đoàn có chuyển biến tích cực³⁶. Phân phối và sử dụng nguồn tài chính công đoàn được thực hiện minh bạch, theo hướng tăng dần cho công đoàn cấp dưới³⁷, đặc biệt là công đoàn cơ sở, giảm dần tương ứng tại cấp trên cơ sở³⁸.

³⁵ So với số thực hiện năm trước, năm 2019 tăng 14,69%, năm 2020 tăng 5,65%, năm 2021 tăng 1,71%, năm 2022 tăng 13,05%.

³⁶ So với số thực hiện năm trước, năm 2019 tăng 10,36%, năm 2020 tăng 6,48%, năm 2021 tăng 1,71% do thực hiện chính sách miễn đóng đoàn phí công đoàn đối với đoàn viên bị ảnh hưởng do Covid-19, năm 2022 tăng 11,21%.

³⁷ Giai đoạn 2018-2021: Tổng chi tài chính công đoàn tăng bình quân 10,6%/năm. Nguồn chi tập trung nhiều về cơ sở, cụ thể: chi tại cấp công đoàn cơ sở, công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở chiếm tỷ trọng bình quân 90% tổng chi hàng năm của các cấp công đoàn. Trong đó: chi hoạt động phong trào chiếm tỷ trọng bình quân 74,2% trong tổng chi công đoàn, tăng bình quân 15%/năm.

³⁸ Tỷ trọng chi bình quân 5 năm của công đoàn cơ sở là 75,37%; trong đó năm 2018: 74%, năm 2019: 77%, năm 2020: 78%, năm 2020: giảm xuống 71% do tăng chi tại cấp trên cơ sở để chăm lo cho đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi Covid-19; năm 2022: chiếm 77% tổng số chi tài chính công đoàn.

Dự toán chi tài chính công đoàn giao từ năm 2022 đã nâng tỷ lệ kinh phí công đoàn cơ sở được sử dụng (lên đến 75% tổng số thu kinh phí công đoàn), vượt trước 3 năm theo tinh thần Nghị quyết số 7b/NQ-TLĐ của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn.

Việc công khai tài chính công đoàn được các cấp công đoàn triển khai theo quy định. Nhiều công đoàn cơ sở có đồng đoàn viên, người lao động đã thực hiện tốt nhiệm vụ công khai tài chính, tạo điều kiện để đoàn viên kiểm tra, giám sát việc điều hành hoạt động của ban chấp hành và tình hình thu, chi của công đoàn cơ sở.

Cơ chế tài chính linh vực sự nghiệp, kinh tế công đoàn tiếp tục đổi mới. Việc sắp xếp, nâng cao hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp của tổ chức công đoàn được các cấp công đoàn tích cực triển khai theo đúng tinh thần Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 25/10/2017³⁹, hoàn thành một bước việc sắp xếp các cơ sở giáo dục nghề nghiệp; chỉ đạo xây dựng phương án tự chủ đối với 51 nhà văn hóa, cung văn hóa lao động trực thuộc tổ chức công đoàn. Chủ động rà soát tài chính, tài sản và công tác quản lý các doanh nghiệp công đoàn theo quy định pháp luật⁴⁰. Xây dựng Đề án tổng thể chuyển đổi, sắp xếp doanh nghiệp của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam giai đoạn 2022-2028 để báo cáo cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Công tác quản lý tài sản công đoàn ngày càng chặt chẽ. Việc sắp xếp, xử lý tài sản công được quan tâm, đến quý III/2023 đã hoàn thành cơ bản việc kiểm tra, thiết lập biên bản kiểm tra hiện trạng toàn bộ cơ sở nhà, đất của tổ chức công đoàn tại 63/63 tỉnh, thành phố⁴¹. Công tác đầu tư xây dựng cơ bản được chú trọng, nguồn vốn xây dựng cơ bản đã được bố trí tập trung, sử dụng hiệu quả, cân đối giữa nguồn ngân sách nhà nước hỗ trợ, nguồn tài chính công đoàn tích lũy và các nguồn khác. Lần đầu tiên Tổng Liên đoàn đã xây dựng và phê duyệt được Kế hoạch đầu tư công trung hạn của tổ chức Công đoàn giai đoạn 2021 – 2025 từ nguồn ngân sách Nhà nước, tài chính công đoàn và các nguồn vốn hợp pháp khác.

1.10. Công tác kiểm tra, giám sát được tăng cường, góp phần xây dựng tổ chức Công đoàn vững mạnh

³⁹ Tính đến hết tháng 6/2023: Tổng Liên đoàn đang quản lý và chỉ đạo hoạt động của 12 đơn vị sự nghiệp công đoàn, trong đó: đơn vị sự nghiệp trực thuộc Tổng Liên đoàn 10 đơn vị; chuyển 02 đơn vị sự nghiệp công lập về trực thuộc ban. Đã giải thể 06 cơ sở giáo dục nghề nghiệp trực thuộc Tổng Liên đoàn (gồm 03 trường Trung cấp, 01 Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, 02 Trung tâm Giới thiệu việc làm) và 01 tạp chí; Giải thể và chuyển đổi 12 cơ sở giáo dục nghề nghiệp tại các liên đoàn lao động tinh, thành phố và công đoàn ngành Trung ương.

⁴⁰ Hoàn thành việc sắp xếp, chuyển đổi 58/80 doanh nghiệp thuộc diện phải chuyển đổi sắp xếp, đạt tỷ lệ 72,5% kế hoạch.

⁴¹ Tổ chức Công đoàn hiện đang quản lý, sử dụng 598 cơ sở nhà đất. Trong đó: Theo mục đích sử dụng: Đất trụ sở cơ quan, tổ chức là 375 cơ sở; Đất đơn vị sự nghiệp công đoàn là 171 cơ sở; Đất doanh nghiệp công đoàn quản lý, sử dụng: 52 cơ sở; có 408 cơ sở đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

Nhận thức của các cấp công đoàn đối với công tác kiểm tra, giám sát được nâng lên. Bổ sung, sửa đổi, hoàn thiện cơ bản các quy định, quy chế, hướng dẫn về công tác kiểm tra, giám sát. Ủy ban kiểm tra công đoàn các cấp đã có những đổi mới về nội dung, phương thức trong thực hiện nhiệm vụ; đẩy mạnh kiểm tra cùng cấp, tăng cường kiểm tra, giám sát cấp dưới; lựa chọn nội dung kiểm tra phù hợp, có trọng tâm, trọng điểm, bám sát những định hướng lớn của Tổng Liên đoàn, gắn với tình hình cụ thể ở mỗi cấp công đoàn; bảo đảm nguyên tắc và quy trình kiểm tra⁴², chấn chỉnh kịp thời những tồn tại, sai sót trong hoạt động của công đoàn.

Công tác giám sát, nhất là giám sát chuyên đề, giám sát tài chính công đoàn được tăng cường; thông qua giám sát, đã khuyến cáo, chấn chỉnh nhiều thiếu sót trong công tác quản lý, sử dụng tài chính, tài sản.

Nhiệm kỳ qua, ủy ban kiểm tra công đoàn các cấp đã kiểm tra 890.432 cuộc, giám sát 166.263 cuộc, giải quyết 3.741 đơn khiếu nại, 248 đơn tố cáo, can thiệp cho 5.950 người được trả lại làm việc, 1.168 người được hạ mức kỷ luật, hơn 27 nghìn người được giải quyết về lương, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp, trợ cấp thôi việc; tổng số tiền bồi thường, hỗ trợ là hơn 113 tỷ đồng; kiến nghị xử lý kỷ luật theo thẩm quyền và tham mưu xử lý kỷ luật 155 tập thể⁴³, 169 cán bộ⁴⁴, 237 đoàn viên công đoàn⁴⁵; kiến nghị truy nộp gần 1.073 tỉ đồng tài chính công đoàn.

Ủy ban kiểm tra công đoàn các cấp đã tham mưu ban chấp hành, đề xuất Đoàn Chủ tịch, ban thường vụ công đoàn nhiều nội dung, giải pháp kịp thời, thiết thực, góp phần cùng Đảng, Nhà nước đẩy mạnh công cuộc phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được triển khai thường xuyên, được lồng ghép vào các nội dung kiểm tra, giám sát, giải quyết khiếu nại, tố cáo và xử lý kỷ luật trong tổ chức công đoàn. Phát hiện, ngăn ngừa và xử lý kịp thời các hành vi vi phạm trong tổ chức công đoàn. Công tác tuyên truyền, bồi dưỡng, hướng dẫn nghiệp vụ cho cán bộ ủy ban kiểm tra công đoàn các cấp được quan tâm, triển khai thường xuyên⁴⁶.

Hoạt động của ủy ban kiểm tra đã có đóng góp quan trọng trong việc bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của đoàn viên, người lao động, trong xây dựng tổ

⁴² Tiến hành nhiều cuộc kiểm tra, giám sát chuyên đề, đặc biệt là kiểm tra, giám sát về chi hỗ trợ cho đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19. 100% Ủy ban kiểm tra Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, Công đoàn ngành trung ương và tương đương và công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở đã tiến hành kiểm tra tài chính cùng cấp; kiểm tra công tác tài chính công đoàn cơ sở khu vực doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước...

⁴³ 119 trường hợp khiển trách, 30 trường hợp cảnh cáo, 06 trường hợp giải tán.

⁴⁴ 90 trường hợp khiển trách, 38 trường hợp cảnh cáo, 02 trường hợp hạ bậc lương, 34 trường hợp cách chức, 04 trường hợp khai trừ khỏi tổ chức công đoàn và 01 trường hợp buộc thôi việc.

⁴⁵ 165 trường hợp khiển trách, 55 trường hợp cảnh cáo, 17 trường hợp khai trừ khỏi tổ chức Công đoàn.

⁴⁶ Ủy ban kiểm tra công đoàn các cấp tổ chức bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ cho gần 400 nghìn lượt cán bộ ủy ban kiểm tra. Ủy ban Kiểm tra Tổng Liên đoàn đã biên soạn tài liệu và tổ chức 02 đợt tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ và 01 đợt đào tạo ngắn hạn cho cán bộ làm công tác kiểm tra, giám sát ở công đoàn cấp tỉnh, TP, ngành trung ương và tương đương. Công đoàn các cấp tổ chức tập huấn hàng năm cho cán bộ làm công tác kiểm tra ở cấp mình và cấp dưới.

chức công đoàn vững mạnh, đấu tranh phòng chống tham nhũng tiêu cực, lãng phí.

1.11. Công tác chỉ đạo, điều hành tiếp tục có những đổi mới

Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn, ban chấp hành, ban thường vụ công đoàn các cấp phát huy đầy đủ hơn vai trò, trách nhiệm trước đoàn viên, người lao động; đổi mới công tác chỉ đạo, điều hành, lè lối làm việc theo hướng dân chủ, tăng cường phân cấp, phân quyền gắn với phát huy vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu; linh hoạt, sáng tạo trong chỉ đạo và tổ chức hoạt động, đáp ứng yêu cầu thực tiễn, nhất là trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19. Bước đầu đổi mới việc ban hành văn bản chỉ đạo theo hướng tăng cường tính định hướng, định lượng, quan tâm những vấn đề cụ thể, cấp thiết của đoàn viên, người lao động, tạo chuyển biến trong tổ chức thực hiện, được đoàn viên, người lao động và xã hội ghi nhận.

Trên cơ sở nghiên cứu, tham mưu của Đảng đoàn Tổng Liên đoàn, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 12/6/2021 về "Đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới". Nghị quyết ra đời cùng với thời điểm triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII là cơ sở quan trọng định hướng phát triển tổ chức Công đoàn Việt Nam đến năm 2025, 2030 và tầm nhìn đến năm 2045. Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn đã ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết 02 gắn với thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng⁴⁷ với 7 nhóm nhiệm vụ, giải pháp. Đến nay, nhiều đề án, kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết đã được ban hành và tổ chức thực hiện, bước đầu đạt kết quả. Kể từ khi Nghị quyết được ban hành, hoạt động công đoàn tiếp tục có nhiều đổi mới, hướng tới thực chất và mang lại nhiều quyền lợi hơn cho đoàn viên, người lao động; nhận được sự quan tâm sâu sắc hơn của các cấp ủy, chính quyền.

Công tác nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về công nhân, công đoàn, hoạt động khoa học và công nghệ của tổ chức công đoàn tiếp tục được đầu tư, có bước phát triển. Nhiều sản phẩm nghiên cứu về công nhân, công đoàn được nâng cao về chất lượng, góp phần quan trọng vào quá trình xây dựng chủ trương, chính sách, nhận diện các vấn đề thực tiễn để đổi mới nội dung, phương thức hoạt động công đoàn. Các cấp công đoàn chú trọng thực hiện cải cách hành chính gắn với ứng dụng công nghệ thông tin trong một số lĩnh vực của hoạt động công đoàn, thích ứng với bối cảnh tình hình mới. Chất lượng các hội nghị, hội thảo được cải thiện, hình thức hội nghị trực tuyến dần trở nên phổ biến.

Các quy chế, chương trình phối hợp giữa tổ chức công đoàn với Chính phủ, các ban, bộ ngành, đoàn thể trung ương, cấp ủy, chính quyền tại địa phương, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp được tăng cường, phát huy tốt, góp phần tạo sự quan tâm chỉ đạo đồng bộ, kịp thời, nâng cao hiệu quả hoạt động công đoàn.

⁴⁷ Chương trình hành động số 02/CTr-BCH ngày 20/7/2021 của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn.

Công tác chỉ đạo các đơn vị sự nghiệp, kinh tế công đoàn có đổi mới, thường xuyên và kịp thời hơn. Các cơ sở đào tạo, nghiên cứu khoa học, báo chí, xuất bản, nhà khách ngày càng có nhiều đóng góp hơn cho sự lớn mạnh của tổ chức Công đoàn. Một số đơn vị kinh tế công đoàn có nhiều đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động.

Đánh giá chung, năm năm qua, trong bối cảnh còn gặp nhiều khó khăn, thách thức so với dự báo song với sự nỗ lực của đội ngũ cán bộ công đoàn, đoàn viên, người lao động, hoạt động công đoàn tiếp tục có bước chuyển quan trọng, nhất là trong đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động. Quy mô tổ chức được mở rộng, chất lượng một số mặt công tác được nâng lên, đã chủ động, linh hoạt trong công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện, xuất hiện nhiều mô hình mới, cách làm hiệu quả, có sức lan tỏa, được đoàn viên, người lao động, cấp ủy, chính quyền và người sử dụng lao động ghi nhận, tiếp tục khẳng định vai trò quan trọng của Công đoàn Việt Nam trong đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động, đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp phát triển và đổi mới đất nước. Cùng với sự lớn mạnh của tổ chức Công đoàn, giai cấp công nhân được bổ sung về số lượng, nâng cao về chất lượng, có đóng góp to lớn cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo đảm vững chắc vai trò lãnh đạo, cầm quyền của Đảng.